

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (όγδοο τμήμα)

της 25ης Ιανουαρίου 2024*

«Προδικαστική παραπομπή – Χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης – Δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις – Απόφαση-πλαίσιο 2005/212/ΔΕΥ – Δήμευση προϊόντων, οργάνων και περιουσιακών στοιχείων του εγκλήματος – Άρθρο 1, τρίτη περίπτωση – Έννοια του “οργάνου” – Άρθρο 2, παράγραφος 1 – Υποχρέωση των κρατών μελών να λαμβάνουν μέτρα για τη δήμευση των οργάνων που χρησιμοποιούνται για την τέλεση ποινικών αδικημάτων – Όχημα που χρησιμοποιείται για τη μεταφορά προϊόντων τα οποία υπόκεινται σε ειδικό φόρο κατανάλωσης και δεν φέρουν, κατά παράβαση του νόμου, ένσημη ταινία φορολογίας»

Στην υπόθεση C-722/22,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Sofiyski gradski sad (πρωτοβάθμιο δικαστήριο Σόφιας, Βουλγαρία) με απόφαση της 22ας Νοεμβρίου 2022, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 24 Νοεμβρίου 2022, στο πλαίσιο της διαδικασίας που κίνησε το

Sofiyski gradski sad

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (όγδοο τμήμα),

συγκείμενο από τους N. Riçarra (εισηγητή), πρόεδρο τμήματος, N. Jääskinen και M. Gavalec, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: M. Campos Sánchez-Bordona

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- η Ελληνική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τις Λ. Κοτρώνη, Α. Μαγριππή και Ε. Τσαούση,
- η Πολωνική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον B. Majczyna,
- η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από την S. Grünheid και τον I. Zaloguín,

* Γλώσσα διαδικασίας: η βουλγαρική.

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 1, τρίτη περίπτωση, και του άρθρου 2 της απόφασης-πλαisiού 2005/212/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 24ης Φεβρουαρίου 2005, για τη δήμευση των προϊόντων, οργάνων και περιουσιακών στοιχείων του εγκλήματος (ΕΕ 2005, L 68, σ. 49).
- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο διαδικασίας που κινήθηκε αυτεπαγγέλτως σχετικά με τη δήμευση των οχημάτων που χρησιμοποιήθηκαν από ορισμένα μέλη εγκληματικής οργάνωσης, τα οποία καταδικάστηκαν αμετάκλητα, για τη μεταφορά προϊόντων που υπόκεινται σε ειδικό φόρο κατανάλωσης και δεν φέρουν, κατά παράβαση του νόμου, ένσημη ταινία φορολογίας.

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

- 3 Οι αιτιολογικές σκέψεις 1 και 10 της απόφασης-πλαisiού 2005/212 έχουν ως εξής:
 - «(1) Το βασικό κίνητρο του διασυνοριακού οργανωμένου εγκλήματος είναι το οικονομικό όφελος. Οποιαδήποτε, συνεπώς, προσπάθεια πρόληψης και καταπολέμησής του, για να είναι αποτελεσματική, πρέπει να στοχεύει στον εντοπισμό, τη δέσμευση, την κατάσχεση και τη δήμευση των προϊόντων του εγκλήματος. Αυτό όμως είναι δυσχερές, μεταξύ άλλων, λόγω των διαφορών που παρουσιάζουν οι νομοθεσίες των κρατών μελών σε αυτόν τον τομέα.

[...]

 - (10) Σκοπός της παρούσας απόφασης-πλαisiού είναι να εξασφαλισθεί ότι όλα τα κράτη μέλη διαθέτουν αποτελεσματικούς κανόνες για τη δήμευση των προϊόντων που προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες, μεταξύ άλλων και όσον αφορά το βάρος απόδειξης σχετικά με την προέλευση των περιουσιακών στοιχείων που κατέχουν πρόσωπα που καταδικάζονται για αδικήματα συνδεδεμένα με το οργανωμένο έγκλημα. [...]

- 4 Το άρθρο 1 της απόφασης-πλαisiού, το οποίο επιγράφεται «Ορισμοί», προβλέπει στην τρίτη περίπτωση τα εξής:

«Για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης-πλαisiού:

[...]

- ως “όργανα” νοούνται κάθε είδους αντικείμενα που χρησιμοποιούνται ή προορίζονται να χρησιμοποιηθούν με οποιονδήποτε τρόπο, εξ ολοκλήρου ή εν μέρει, για να διαπραχθούν ένα ή περισσότερα ποινικά αδικήματα».

- 5 Το άρθρο 2 της ως άνω απόφασης-πλαisiού, με τίτλο «Δήμευση», προβλέπει στην παράγραφο 1 τα εξής:

«Κάθε κράτος μέλος υιοθετεί τα αναγκαία μέτρα ώστε να καταστεί δυνατή, εξ ολοκλήρου ή εν μέρει, η δήμευση οργάνων και προϊόντων που προέρχονται από ποινικά αδικήματα που τιμωρούνται με στερητική της ελευθερίας ποινή διαρκείας άνω του έτους, ή περιουσιακών στοιχείων η αξία των οποίων αντιστοιχεί στα προϊόντα αυτά.»

- 6 Το άρθρο 4 της ίδιας απόφασης-πλαisiού, με τίτλο «[Μ]έσα [ένδικης προστασίας]», προβλέπει τα ακόλουθα:

«Κάθε κράτος μέλος λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα ώστε να εξασφαλίζει ότι ενδιαφερόμενα μέρη που θίγονται από τα μέτρα των άρθρων 2 και 3 έχουν αποτελεσματικά [μέσα ένδικης προστασίας] για τη διαφύλαξη των δικαιωμάτων τους.»

- 7 Το άρθρο 5 της απόφασης-πλαisiού 2005/212, το οποίο τιτλοφορείται «Διασφαλίσεις», προβλέπει τα εξής:

«Η παρούσα απόφαση-πλαίσιο δεν μεταβάλλει την υποχρέωση σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων και θεμελιωδών αρχών, συμπεριλαμβανομένου, ιδίως, του τεκμηρίου της αθωότητας, όπως κατοχυρώνονται στο άρθρο 6 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.»

Το βουλγαρικό δίκαιο

- 8 Το άρθρο 53, παράγραφος 1, στοιχείο α, του Nakazatelen kodeks (ποινικού κώδικα), της 1ης Μαΐου 1968 (DV αριθ. 26, της 2ας Απριλίου 1968), όπως ίσχυε κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της διαφοράς της κύριας δίκης (DV αριθ. 60, της 5ης Αυγούστου 2011) (στο εξής: NK), προβλέπει τα εξής:

«Ανεξαρτήτως ποινικής ευθύνης, δημεύονται:

- a) τα περιουσιακά στοιχεία που ανήκουν στον ένοχο και προορίζονταν ή χρησιμοποιήθηκαν για την τέλεση ποινικού αδικήματος εκ προθέσεως,

[...].»

- 9 Δυνάμει του άρθρου 234, παράγραφος 1, και παράγραφος 2, σημείο 3, του NK, όταν το αδίκημα αφορά σημαντικές ποσότητες, η κατοχή προϊόντων που υπόκεινται σε ειδικό φόρο κατανάλωσης και δεν φέρουν, κατά παράβαση του νόμου, ένσημη ταινία φορολογίας τιμωρείται με στερητική της ελευθερίας ποινή δύο έως οκτώ ετών και με απαγόρευση άσκησης ορισμένων επαγγελματιών ή δραστηριοτήτων.

- 10 Σύμφωνα με το άρθρο 321, παράγραφος 2, και παράγραφος 3, σημείο 2, του NK, η συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση με σκοπό τον πλουτισμό τιμωρείται με στερητική της ελευθερίας ποινή τριών έως δέκα ετών.

Η διαφορά της κύριας δίκης και το προδικαστικό ερώτημα

- 11 Οι AP, BP, OP και PG καταδικάστηκαν, βάσει του άρθρου 321 παράγραφος 3, σημείο 2, του ΝΚ, σε στερητικές της ελευθερίας ποινές διάρκειας τριών ετών ο πρώτος, ενός έτους ο δεύτερος και ο τρίτος, και έξι μηνών ο τέταρτος, για συμμετοχή, από τον Αύγουστο του 2011 έως τον Ιούνιο του 2012, σε εγκληματική οργάνωση η οποία τέλεσε, με σκοπό τον πλουτισμό, τα εγκλήματα του άρθρου 234 του ΝΚ.
- 12 Στο πλαίσιο της εν λόγω εγκληματικής οργάνωσης, οι AP, BP και GV αγόρασαν στις 20 Αυγούστου 2011 όχημα έλξης ημιρυμουλκούμενου στη Βουλγαρία, το οποίο οδήγησε ο OP στην Ελλάδα στις 21 Αυγούστου 2011 και στο οποίο ο OP συνέδεσε ρυμουλκούμενο όπου είχαν φορτωθεί πακέτα τσιγάρων αξίας 2,348 εκατομμυρίων βουλγαρικών λέβα (BGN) (περίπου 1,2 εκατομμυρίου ευρώ), τα οποία δεν έφεραν ένσημη ταινία φορολογίας. Στις 23 Αυγούστου 2011 ο OP οδήγησε το όχημα αυτό μέχρι τη Βάρνα (Βουλγαρία), όπου το ως άνω φορτίο εκφορτώθηκε σε αποθήκη. Στις 24 Αυγούστου 2011 το φορτίο δημεύθηκε από την αστυνομία. Για την παράβαση αυτή, οι AP, BP, OP και GV καταδικάστηκαν, βάσει του άρθρου 234, παράγραφος 2, σημείο 3, του ΝΚ, σε στερητικές της ελευθερίας ποινές διάρκειας ενός έτους και έντεκα μηνών ο πρώτος, ενός έτους ο δεύτερος και ο τρίτος και τεσσάρων ετών ο τέταρτος.
- 13 Στο πλαίσιο αυτό, το Sofiyski gradski sad (πρωτοβάθμιο δικαστήριο Σόφιας, Βουλγαρία), το οποίο είναι το αιτούν δικαστήριο, κίνησε αυτεπαγγέλτως διαδικασία προκειμένου να καθορίσει τι θα γίνει με τα υλικά αποδεικτικά στοιχεία που συνελέγησαν κατά τη διάρκεια της ποινικής διαδικασίας η οποία κατέληξε στις μνημονευθείσες στις σκέψεις 11 και 12 της παρούσας απόφασης καταδικαστικές αποφάσεις, που κατέστησαν αμετάκλητες. Το αιτούν δικαστήριο διερωτάται, ειδικότερα, αν το όχημα έλξης ημιρυμουλκούμενου και το ρυμουλκούμενο, μέσω των οποίων μεταφέρθηκε από την Ελλάδα στη Βουλγαρία το φορτίο με τα πακέτα τσιγάρων που δεν έφεραν ένσημη ταινία φορολογίας, χρησιμοποιήθηκαν ως «όργανο» για την τέλεση ποινικού αδικήματος, κατά την έννοια του άρθρου 1, τρίτη περίπτωση, της απόφασης-πλαισίου 2005/212.
- 14 Το εν λόγω δικαστήριο παρατηρεί, αφενός, ότι η επίμαχη στην κύρια δίκη εθνική ρύθμιση χαρακτηρίζει ως ποινικό αδίκημα την κατοχή προϊόντων που υπόκεινται σε ειδικό φόρο κατανάλωσης και δεν φέρουν ένσημη ταινία φορολογίας αλλά όχι τη μεταφορά τους. Επισημαίνει, αφετέρου, ότι το Varhoven kasatsionen sad (Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο, Βουλγαρία), με την ερμηνευτική απόφαση 2/13 της 18ης Δεκεμβρίου 2013, έκρινε ότι το όχημα ή το μεταφορικό μέσο στο οποίο βρέθηκαν υποκείμενα σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντα μη φέροντα ένσημη ταινία φορολογίας, τα οποία εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 234 του ΝΚ, δεν συνιστούν όργανο για την τέλεση του εν λόγω αδικήματος και, ως εκ τούτου, δεν μπορούν να δημευθούν δυνάμει του άρθρου 53, παράγραφος 1, στοιχείο α, του ΝΚ.
- 15 Εντούτοις, το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι η κατοχή αποτελεί πραγματική εξουσία που ασκείται επί των προϊόντων αυτών και ότι η μεταφορά τους αποτελεί εκδήλωση της εν λόγω εξουσίας. Ως εκ τούτου, εκτιμά ότι το επίμαχο στην κύρια δίκη όχημα έλξης ημιρυμουλκούμενου και το ρυμουλκούμενο χρησιμοποιήθηκαν ως «όργανα» για την τέλεση του ποινικού αδικήματος που συνίσταται στην κατοχή «σημαντικής ποσότητας» πακέτων τσιγάρων χωρίς ένσημη ταινία φορολογίας.

- 16 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Sofiyski gradski sad (πρωτοβάθμιο δικαστήριο Σόφιας) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Συνάδει με το άρθρο 2, σε συνδυασμό με το άρθρο 1, τρίτη περίπτωση, της απόφασης-πλασιού 2005/212, η ερμηνεία εθνικής ρύθμισης υπό την έννοια ότι φορτηγό βαρέως τύπου (όχημα έλξης ημιρυμουλκούμενου και ρυμουλκούμενο), το οποίο χρησιμοποιήθηκε από μέλη εγκληματικής οργάνωσης για την κατοχή και μεταφορά μεγάλων ποσοτήτων προϊόντων που υπόκεινται σε ειδικό φόρο κατανάλωσης (τσιγάρα) και δεν φέρουν ένσημη ταινία φορολογίας, δεν πρέπει να δημευθεί ως όργανο εγκλήματος;»

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

- 17 Με το προδικαστικό ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινιστεί αν το άρθρο 1, τρίτη περίπτωση, και το άρθρο 2 της απόφασης-πλασιού 2005/212 έχουν την έννοια ότι όχημα που χρησιμοποιήθηκε για τη μεταφορά προϊόντων τα οποία υπόκεινται σε ειδικό φόρο κατανάλωσης και δεν φέρουν, κατά παράβαση του νόμου, ένσημη ταινία φορολογίας συνιστά «όργανο» για την τέλεση ποινικού αδικήματος.
- 18 Κατά το άρθρο 1, τρίτη περίπτωση, της απόφασης-πλασιού 2005/212, η έννοια του «οργάνου» καλύπτει «κάθε είδους αντικείμενα που χρησιμοποιούνται ή προορίζονται να χρησιμοποιηθούν με οποιονδήποτε τρόπο, εξ ολοκλήρου ή εν μέρει, για να διαπραχθούν ένα ή περισσότερα ποινικά αδικήματα».
- 19 Το άρθρο 2, παράγραφος 1, της απόφασης-πλασιού απαιτεί από τα κράτη μέλη να υιοθετήσουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να καταστεί δυνατή, εξ ολοκλήρου ή εν μέρει, η δήμευση οργάνων και προϊόντων που προέρχονται από ποινικά αδικήματα που τιμωρούνται με στερητική της ελευθερίας ποινή διάρκειας άνω του έτους, ή περιουσιακών στοιχείων η αξία των οποίων αντιστοιχεί στα προϊόντα αυτά.
- 20 Από τις ως άνω διατάξεις, και ειδικότερα από τους όρους «κάθε είδους αντικείμενα» και «με οποιονδήποτε τρόπο», προκύπτει ότι ένα αντικείμενο, εφόσον χρησιμοποιείται ή προορίζεται να χρησιμοποιηθεί για την τέλεση ποινικού αδικήματος εμπόπτοντος στο πεδίο εφαρμογής της ως άνω απόφασης-πλασιού, αποτελεί «όργανο» του εν λόγω ποινικού αδικήματος.
- 21 Εν προκειμένω, από την αίτηση προδικαστικής αποφάσεως προκύπτει ότι το επίμαχο στην υπόθεση της κύριας δίκης ποινικό αδίκημα, το οποίο προβλέπεται στο άρθρο 234, παράγραφος 2, σημείο 3, του ΝΚ, ήτοι η κατοχή σημαντικών ποσοτήτων προϊόντων που υπόκεινται σε ειδικό φόρο κατανάλωσης και δεν φέρουν ένσημη ταινία φορολογίας, τιμωρείται με στερητική της ελευθερίας ποινή διάρκειας δύο έως οκτώ ετών. Υπό την επιφύλαξη των εξακριβώσεων στις οποίες οφείλει να προβεί το αιτούν δικαστήριο, το ποινικό αυτό αδίκημα δύναται, συνεπώς, να εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της απόφασης-πλασιού 2005/212, δυνάμει του άρθρου 2, παράγραφος 1, αυτής.
- 22 Ως εκ τούτου, εφόσον ένα όχημα χρησιμοποιείται «με οποιονδήποτε τρόπο» για την τέλεση τέτοιου ποινικού αδικήματος, το όχημα αυτό εμπίπτει στην έννοια του «οργάνου», κατά το άρθρο 1, τρίτη περίπτωση, της απόφασης-πλασιού, χωρίς να χρειάζεται να γίνει διάκριση αναλόγως του αν το όχημα χρησιμοποιήθηκε ως μέσο μεταφοράς ή ως μέσο κατοχής ή αποθήκευσης των προϊόντων που αποτελούν το αντικείμενο του σχετικού ποινικού αδικήματος.

- 23 Λαμβανομένων υπόψη των ερωτημάτων του αιτούντος δικαστηρίου, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι ο δεσμευτικός χαρακτήρας απόφασης-πλαίσιο, όπως η απόφαση-πλαίσιο 2005/212, συνεπάγεται, ιδίως, ότι τα δικαστήρια των κρατών μελών υπέχουν υποχρέωση να ερμηνεύουν το εθνικό δίκαιο, στο μέτρο του δυνατού, με γνώμονα το γράμμα και τον σκοπό της οικείας απόφασης-πλαίσιο, προκειμένου να επιτυγχάνεται το αποτέλεσμα που επιδιώκεται με αυτήν. Η υποχρέωση αυτή είναι συμφυής προς το σύστημα της Συνθήκης ΛΕΕ, καθόσον παρέχει στα εθνικά δικαστήρια τη δυνατότητα να διασφαλίζουν, στο πλαίσιο της δικαιοδοσίας τους, την πλήρη αποτελεσματικότητα του δικαίου της Ένωσης όταν αποφαινόμενοι επί των διαφορών των οποίων έχουν επιληφθεί (πρβλ. αποφάσεις της 16ης Ιουνίου 2005, Pupino, C-105/03, EU:C:2005:386, σκέψη 43, και της 29ης Ιουνίου 2017, Popławski, C-579/15, EU:C:2017:503, σκέψη 31 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 24 Η αρχή της σύμφωνης ερμηνείας επιβάλλει στο εθνικό δικαστήριο να λαμβάνει υπόψη του, εφόσον είναι αναγκαίο, το σύνολο του εθνικού δικαίου, για να εκτιμά κατά πόσον το δίκαιο αυτό μπορεί να εφαρμοστεί κατά τρόπο που να μην καταλήγει σε αποτέλεσμα αντίθετο προς το επιδιωκόμενο από την οικεία απόφαση-πλαίσιο. Εντούτοις, η αρχή αυτή δεν μπορεί να χρησιμεύσει ως βάση για *contra legem* ερμηνεία του εθνικού δικαίου (πρβλ. αποφάσεις της 16ης Ιουνίου 2005, Pupino, C-105/03, EU:C:2005:386, σκέψη 47, και της 8ης Νοεμβρίου 2016, Ognjanov, C-554/14, EU:C:2016:835, σκέψη 66 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 25 Πράγματι, στην υποχρέωση του εθνικού δικαστή να ανατρέχει στο περιεχόμενο μιας απόφασης-πλαίσιο όταν ερμηνεύει και εφαρμόζει τους κρίσιμους κανόνες του εθνικού του δικαίου θέτουν όρια οι γενικές αρχές του δικαίου, ιδίως οι αρχές της ασφάλειας δικαίου και της μη αναδρομικότητας. Οι αρχές αυτές αντιτίθενται στο να καταλήγει η εν λόγω υποχρέωση, βάσει αποφάσεως-πλαίσιο και ανεξαρτήτως νόμου που έχει ενδεχομένως εκδοθεί προς εφαρμογή της, στη θεμελίωση ή την επίταση της ποινικής ευθύνης όσων έχουν διαπράξει αδίκημα (πρβλ. αποφάσεις της 16ης Ιουνίου 2005, Pupino, C-105/03, EU:C:2005:386, σκέψεις 44 και 45, και της 24ης Ιουνίου 2019, Popławski, C-573/17, EU:C:2019:530, σκέψη 75 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 26 Υπό τις επιφυλάξεις αυτές, η υποχρέωση σύμφωνης προς το δίκαιο της Ένωσης ερμηνείας επιβάλλει στα εθνικά δικαστήρια να αφήνουν, αυτεπαγγέλτως, ανεφάρμοστη κάθε εκ μέρους ανώτερου δικαστηρίου ερμηνεία που τους επιβάλλεται βάσει του εθνικού δικαίου, εφόσον η ερμηνεία αυτή δεν συνάδει προς την οικεία απόφαση-πλαίσιο. Ως εκ τούτου, δεν θα ήταν ορθή η κρίση εθνικού δικαστηρίου ότι αδυνατεί να ερμηνεύσει εθνική διάταξη σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης για τον λόγο και μόνον ότι η οικεία διάταξη έχει παγίως ερμηνευθεί και εφαρμοστεί από ανώτατο δικαστήριο κατά τρόπο μη συνάδοντα προς το δίκαιο της Ένωσης (πρβλ. απόφαση της 24ης Ιουνίου 2019, Popławski, C-573/17, EU:C:2019:530, σκέψεις 78 και 79 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 27 Εν προκειμένω, επισημαίνεται, αφενός, ότι οι διατάξεις της απόφασης-πλαίσιο 2005/212 που αποτελούν το αντικείμενο της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως δεν αφορούν την έκταση της ποινικής ευθύνης των προσώπων που θίγονται από ενδεχόμενο μέτρο δήμευσης και, αφετέρου, ότι η δήμευση των οργάνων που χρησιμοποιήθηκαν για την τέλεση ποινικού αδικήματος πραγματοποιείται, κατά το άρθρο 53, παράγραφος 1, του ΝΚ, «ανεξαρτήτως ποινικής ευθύνης».
- 28 Επιπλέον, κάθε απόφαση σχετικά με ενδεχόμενη δήμευση στην υπόθεση της κύριας δίκης πρέπει, σύμφωνα με το άρθρο 5 της απόφασης-πλαίσιο 2005/212, να σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα, ιδίως δε το δικαίωμα ιδιοκτησίας που κατοχυρώνεται στο άρθρο 17, παράγραφος 1, του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε συνδυασμό προς το άρθρο 52,

παράγραφος 1, αυτού. Μια τέτοια δήμευση δεν πρέπει να θίγει το δικαίωμα ιδιοκτησίας καλόπιστου τρίτου, ο οποίος δεν γνώριζε και δεν μπορούσε να γνωρίζει ότι το περιουσιακό του στοιχείο χρησιμοποιήθηκε για τη διάπραξη ποινικού αδικήματος (πρβλ. απόφαση της 14ης Ιανουαρίου 2021, Okrazhna prokuratura – Haskovo και Apelativna prokuratura – Plovdiv, C-393/19, EU:C:2021:8, σκέψη 55).

- 29 Εξάλλου, το άρθρο 4 της απόφασης-πλασιού 2005/212, ερμηνευόμενο υπό το πρίσμα του άρθρου 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, επιβάλλει στα κράτη μέλη να εξασφαλίζουν ότι τα πρόσωπα που θίγονται από μέτρο δήμευσης έχουν στη διάθεσή τους αποτελεσματικά μέσα ένδικης προστασίας για τη διαφύλαξη των δικαιωμάτων τους. Τα πρόσωπα αυτά δεν είναι μόνον εκείνα που έχουν καταδικαστεί για ορισμένο αδίκημα, αλλά και οι τρίτοι των οποίων τα περιουσιακά στοιχεία αφορά το εν λόγω μέτρο (πρβλ. απόφαση της 14ης Ιανουαρίου 2021, Okrazhna prokuratura – Haskovo και Apelativna prokuratura – Plovdiv, C-393/19, EU:C:2021:8, σκέψεις 60, 61 και 63).
- 30 Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των προεκτεθέντων, στο υποβληθέν προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 1, τρίτη περίπτωση, και το άρθρο 2 της απόφασης-πλασιού 2005/212 έχουν την έννοια ότι όχημα που χρησιμοποιήθηκε για τη μεταφορά προϊόντων τα οποία υπόκεινται σε ειδικό φόρο κατανάλωσης και δεν φέρουν, κατά παράβαση του νόμου, ένσημη ταινία φορολογίας συνιστά «όργανο» για την τέλεση ποινικού αδικήματος.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 31 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (όγδοο τμήμα) αποφαινεται:

Το άρθρο 1, τρίτη περίπτωση, και το άρθρο 2 της απόφασης-πλασιού 2005/212/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 24ης Φεβρουαρίου 2005, για τη δήμευση των προϊόντων, οργάνων και περιουσιακών στοιχείων του εγκλήματος,

έχουν την έννοια ότι:

όχημα που χρησιμοποιήθηκε για τη μεταφορά προϊόντων τα οποία υπόκεινται σε ειδικό φόρο κατανάλωσης και δεν φέρουν, κατά παράβαση του νόμου, ένσημη ταινία φορολογίας συνιστά «όργανο» για την τέλεση ποινικού αδικήματος.

(υπογραφές)